

Π 2107 – Ειδική Αγωγή και αποτελεσματική διδασκαλία

Ενότητα 5: Ένταξη – Συνεκπαίδευση – Ένα σχολείο για όλους.

Σουζάνα Παντελιάδου
Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΕΝΤΑΞΗ - ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- ΚΑΝΟΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ-ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.
- ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.
- ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΣΤΗΡΙΞΗ.
- ΜΟΡΦΕΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ.

ΚΑΝΟΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

Κανονικοποίηση

Σχολική Ένταξη

Μείωση διαφορών

Αλλαγή αντιλήψεων

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ

- ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ (mainstreaming).
- ΕΝΤΑΞΗ (integration – inclusion).
- ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (inclusive education).

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1/5

Η σχολική ένταξη στην ελληνική πραγματικότητα έχει εξελιχθεί σε τρεις ιστορικές φάσεις:

1960-1984: Η κρυφή ή αόρατη ένταξη

- Δεν υπάρχει καμία νομοθετική ρύθμιση.
- Η ένταξη αφορά λίγες περιπτώσεις.
- Είναι αποτέλεσμα ατομικών πρωτοβουλιών.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 2/5

1984-1989: Η επέκταση του θεσμού της ειδικής τάξης

- Εμφανίζονται οι πρώτες επιρροές της ευρωπαϊκής ένωσης.
- Δημιουργείται ένας μεγάλος αριθμός ειδικών τάξεων που χαρακτηρίζει το σύνολο σχεδόν της ανάπτυξης της ειδικής αγωγής.
- Η προοπτική της ένταξης περνάει στην εκπαιδευτική νομοθεσία.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 3/5

1990 –2000: Η Ευρωπαϊκή επιρροή

- Το πρόγραμμα HELIOS.
- Η διευρυμένη ένταξη των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες.
- Προώθηση της ένταξης στην προσχολική εκπαίδευση.
- Πρώτες ερευνητικές καταγραφές της ένταξης.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 4/5

2000-2008: Η από-ιατρικοποίηση & ανάπτυξη δομών

- Νομοθεσία 2000/ κατοχύρωση ένταξης.
- Ίδρυση ΚΔΑΥ.
- Απο-ιδρυματοποίηση εκπαίδευσης.
- Προώθηση ένταξης για όλους.
- Πρόσβαση στα ΑΠΣ.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 5/5

2008 - σήμερα: Η συνεκπαίδευση και οι απόπειρες αποδόμησης

- Νομοθεσία 2008.
- Προώθηση της συνεκπαίδευσης.
- Έμφαση στη συνεκπαίδευση παιδιών με αυτισμό.
- Παράλληλη στήριξη.
- Θεωρητική αποδόμηση της Ε.Α.
- Άρθρο 39 και αποδόμηση στην πράξη.

Παράλληλη Στήριξη

- Οι μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μπορούν να φοιτούν σε σχολική τάξη του γενικού σχολείου, με παράλληλη στήριξη, από εκπαιδευτικούς Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΑΕ), όταν αυτό επιβάλλεται από το είδος και τον βαθμό των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών (Ν.3699/2008).

Ορισμός – Παράλληλη Στήριξη

Η παράλληλη στήριξη παρέχεται:

- σε μαθητές που μπορούν με κατάλληλη ατομική υποστήριξη να παρακολουθήσουν το αναλυτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα της τάξης.
- σε μαθητές με σοβαρότερες εκπαιδευτικές ανάγκες όταν στην περιοχή τους δεν υπάρχει άλλο πλαίσιο ΕΑΕ (ειδικό σχολείο, τμήμα ένταξης).
- ή όταν η παράλληλη στήριξη καθίσταται απαραίτητη -βάσει της γνωμάτευσης του ΚΕΔΔΥ- εξαιτίας των ειδικών εκπαιδευτικών τους αναγκών (Ν. 3699/2008 Άρθρο 6 παρ. 1β).

Διαδικασία Έγκρισης Π.Σ.

Παράλληλη στήριξη με
εκπαιδευτικό

Παράλληλη στήριξη αυτιστικών
μαθητών από Ειδικό Βοηθό

Στήριξη σε μαθητές που δεν
αυτοεξυπηρετούνται

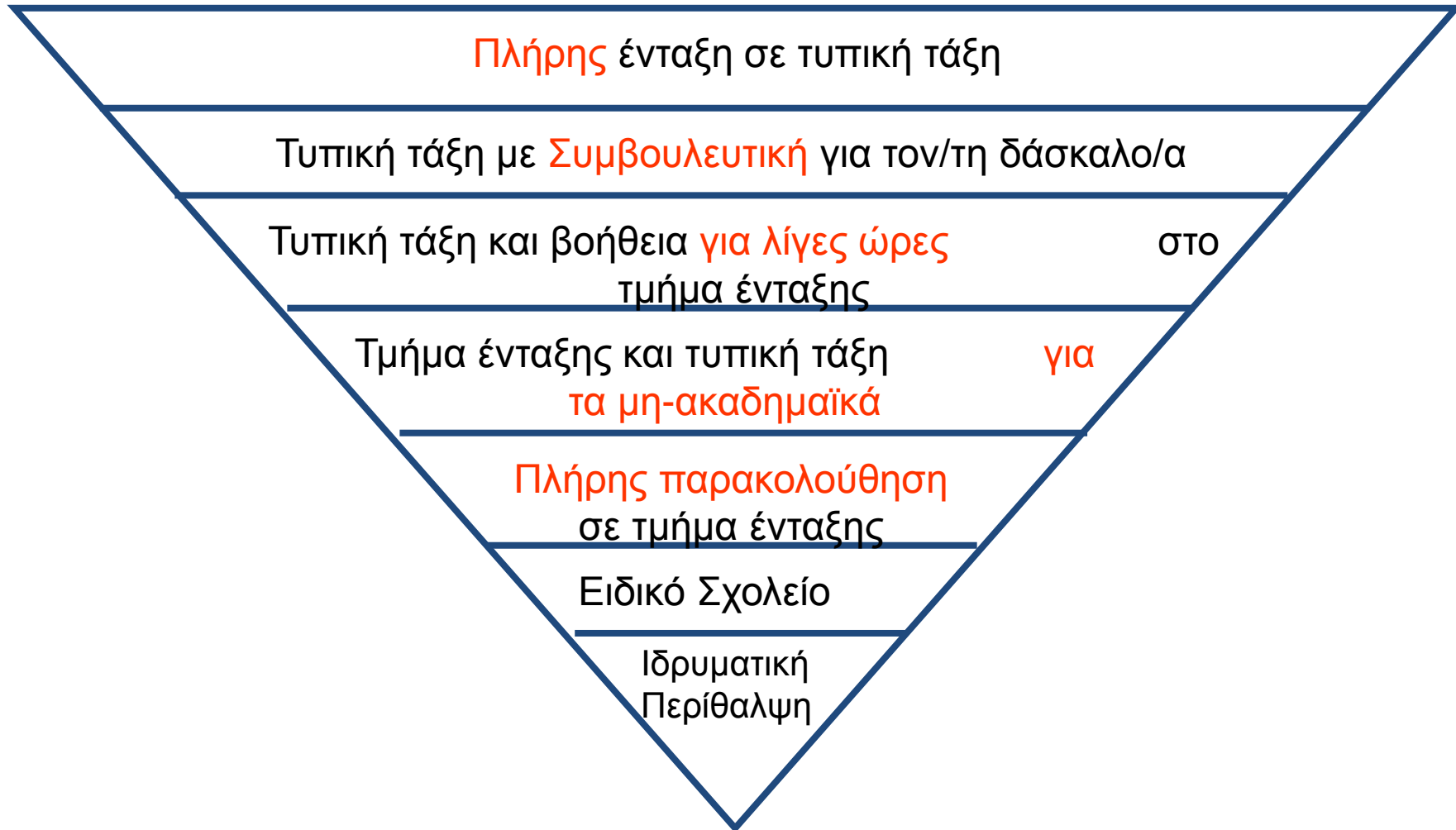
Προβλήματα

- Η παράλληλη στήριξη εγκρίνεται αλλά δεν υλοποιείται.
- Όταν η παράλληλη στήριξη υλοποιείται,
  - ⇒ παρέχεται σε μερική βάση (ορισμένες άλλα όχι όλες τις ημέρες της εβδομάδας, ή κάποιες ώρες την ημέρα).
  - ⇒ υλοποιείται με σημαντική καθυστέρηση.
  - ⇒ υποκαθίσταται από την τοποθέτηση των μαθητών σε τμήματα ένταξης.
  - ⇒ υλοποιείται από εκπαιδευτικό γενικής εκπαίδευσης.

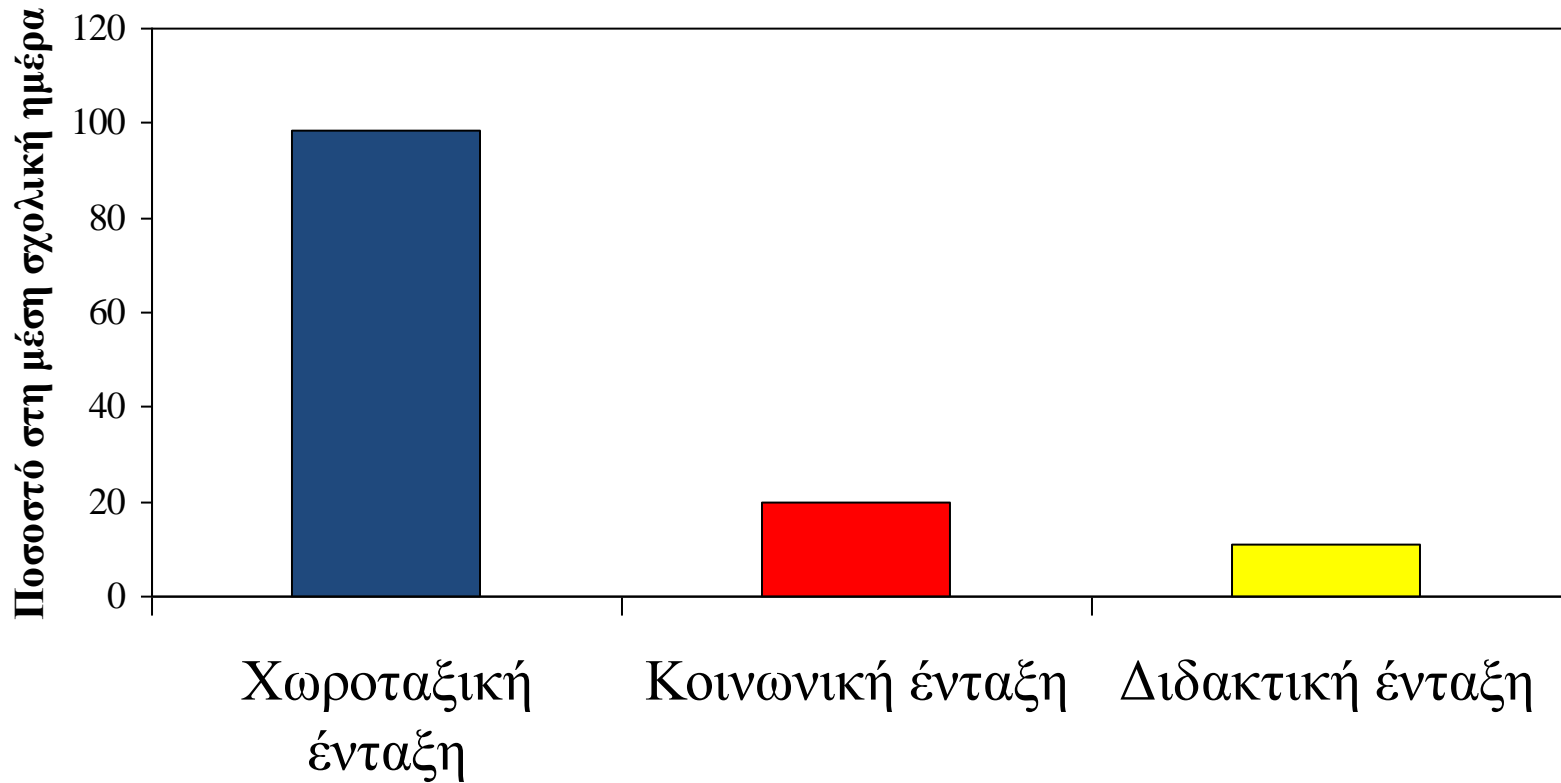
ΜΟΡΦΕΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

σαν ποσοστό χρόνου το οποίο περνάει το παιδί στην τυπική τάξη

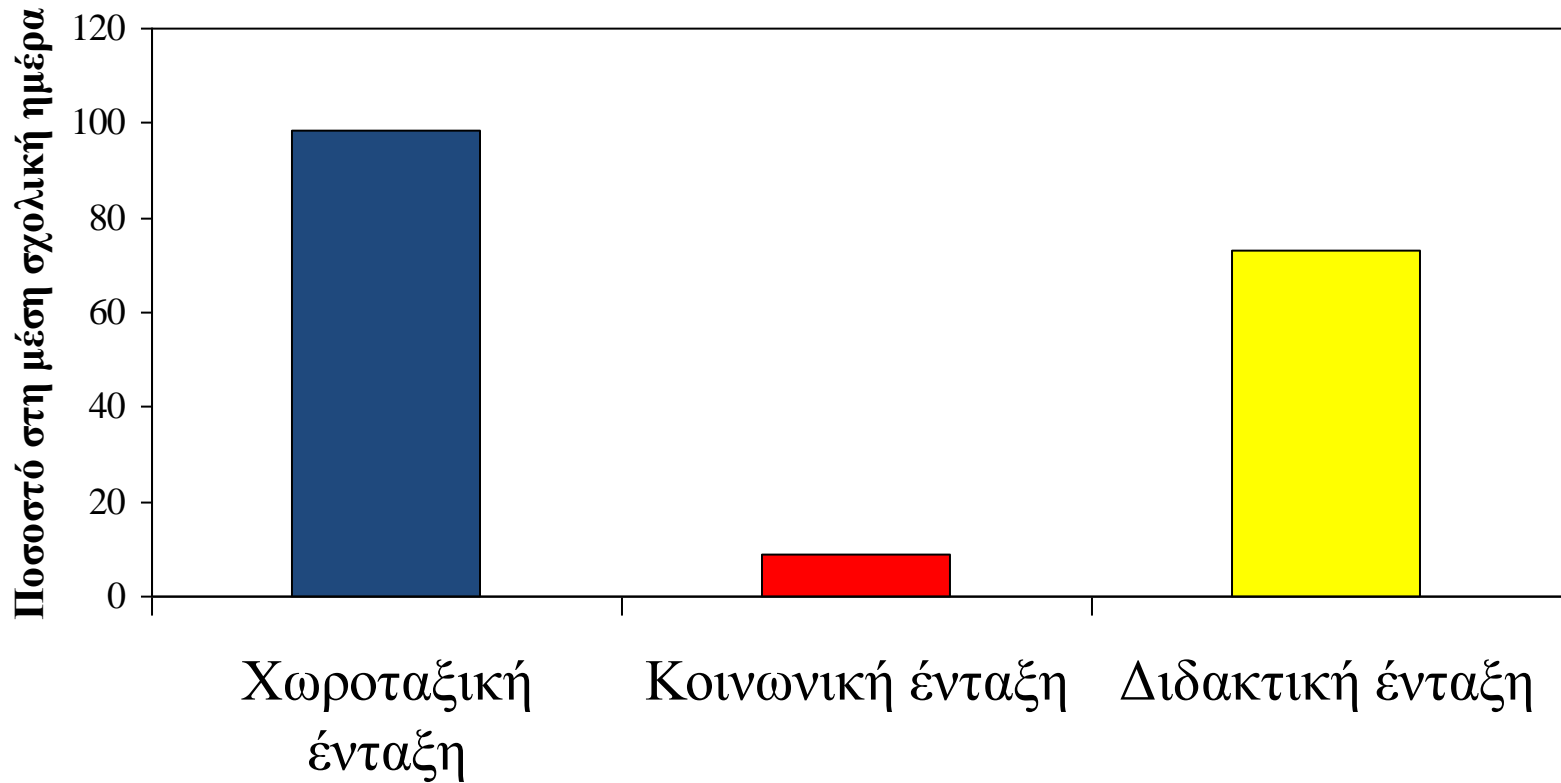

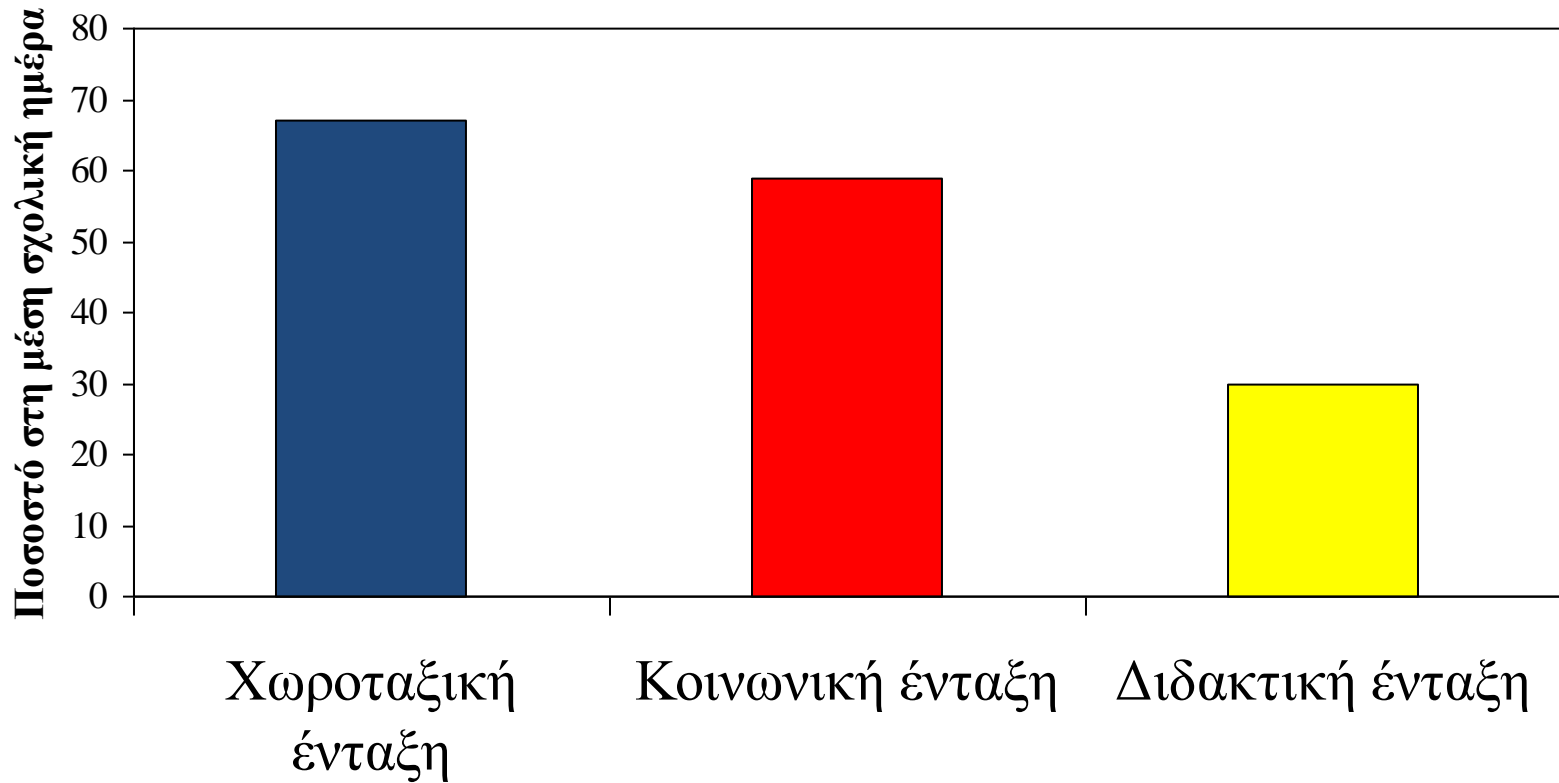
ΠΡΟΦΙΛ ΕΝΤΑΞΗΣ – «ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ»

ΠΡΟΦΙΛ ΕΝΤΑΞΗΣ – «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΞΕΝΩΣΗ»

ΠΡΟΦΙΛ ΕΝΤΑΞΗΣ – «ΜΙΑ ΙΔΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ»

ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Η ένταξη/συνεκπαίδευση δεν έχει το ίδιο περιεχόμενο για όλα τα παιδιά.

Διαφέρει ανάλογα:

- Με το κάθε παιδί.
- Με την εμπλεκόμενη αναπηρία.
- Με την τάξη φοίτησης.
- Με το γνωστικό αντικείμενο.
- Με τα ΑΠΣ.
- Με το περιβάλλον.
- Με την υπάρχουσα υποστήριξη.
- ...

ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΕΙΝΑΙ:

1. Η παροχή της πλέον κατάλληλης εκπαίδευσης για κάθε παιδί στο πλέον "κανονικό" περιβάλλον.
2. Η κατανόηση του παιδιού σαν ένα άτομο με πολλές ιδιότητες και όχι σαν ετικέτα.
3. Η αναζήτηση μεθόδων και η δημιουργία τρόπων διδασκαλίας όλων των παιδιών από τους εκπαιδευτικούς της γενικής εκπαίδευσης.
4. Η χρησιμοποίηση και ο συνδυασμός όλων των δεξιοτήτων και γνώσεων εκπαιδευτικών και της γενικής αγωγής και της ειδικής εκπαίδευσης.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ:

1. Η μαζική επιστροφή όλων των παιδιών με ειδικές ανάγκες στις κανονικές τάξεις.
2. Η παρουσία των παιδιών με ειδικές ανάγκες στην κανονική τάξη χωρίς καμιά βοήθεια.
3. Η άρνηση της ανάγκης ορισμένων παιδιών και για διαχωρισμένη παροχή εκπαιδευτικής βοήθειας.

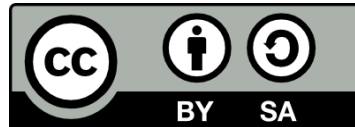
Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Σουζάνα Παντελιάδου. «Π 2107 – Ειδική Αγωγή και αποτελεσματική διδασκαλία. Ένταξη – Συνεκπαίδευση – Ένα σχολείο για όλους». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS302/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: <Αντώνης Χατζηχρήστος>
Θεσσαλονίκη, <Εαρινό Εξάμηνο 2014-2015>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

